

Scheelzien

U of uw kind is bij de orthoptist geweest voor scheelzien. Wat is scheelzien? Wat kunnen we eraan doen? Dat en meer leest u in deze brochure.

Wat is scheelzien?

Bij scheelzien werken het linker- en het rechteroog niet goed samen. Elk oog beweegt via 6 oogspieren. Gewoonlijk staan beide ogen op hetzelfde punt gericht en is er samenwerking tussen de ogen. De oogspieren zorgen voor dit evenwicht. Soms wordt dit evenwicht verstoord en wijkt 1 oog af. Het afwijkende oog kan naar buiten, naar binnen en/of naar boven of beneden zijn gericht. Dit heet scheelzien ofwel strabismus. Scheelzien komt voor bij 3 tot 5% van de bevolking.

Hoe ontstaat scheelzien?

De oorzaak van het scheelzien is niet altijd bekend. Erfelijkheid speelt vaak een rol. Het scheelzien kan vanaf de geboorte al aanwezig zijn. Het kan ook later ontstaan, bijvoorbeeld na een infectieziekte of een ongeval.

Vaak is er een verband tussen scheelzien en verziendheid (een 'plus-sterkte'). Bij verziendheid moeten de ogen zich extra inspinnen om scherp te zien. Deze extra inspanning kan leiden tot scheelzien. Het afwijkende oog is dan naar de neus gericht.

Hoe ontstaat een lui oog?

Door scheelzien gaan mensen vaak dubbelzien. Bij jonge kinderen onderdrukken de hersenen het beeld van het afwijkende oog. Hierdoor hebben ze geen last van dubbelbeelden. Maar omdat het afwijkende oog niet of weinig wordt gebruikt, ontwikkelt het zicht van dit oog zich niet optimaal. Het ziet minder scherp dan het goede oog. Men noemt dit een lui oog. Een lui oog kan overigens ook zonder scheelzien voorkomen. Dan is vaak een bril nodig. Hoe eerder een lui oog wordt behandeld, hoe groter de kans is op een goed zicht.

Welke onderzoeken doen we?

Meestal verwijst de oogarts, huisarts of de arts van het consultatiebureau naar de orthoptist. Een orthoptist onderzoekt en behandelt klachten op het gebied van:

- de stand van de ogen;
- de samenwerking tussen beide ogen;
- de oogbewegingen;
- gezichtsscherpte.

De orthoptist meet ook of een bril nodig is. Hierbij worden speciale oogdruppels gebruikt. Door deze druppels worden de pupillen wijder en wordt het vermogen uitgeschakeld om de ogen scherp te stellen (accommodatie). Door de druppels wordt het zicht een aantal uren wazig. Indien nodig kijkt de oogarts of het oog gezond is.

Welke behandelingen zijn er?

Behandeling scheelzien

Bij verziendheid kan een bril vaak de oogstand verbeteren. Verbetert een bril het scheelzien niet voldoende? Dan is een operatie nodig om de oogstand te verbeteren. Soms kunnen de ogen na de operatie weer samenwerken, maar meestal is dit niet het geval en is het vooral cosmetisch.

Operatie scheelzien

Bij een operatie verplaatst of verkort de arts de oogspieren die voor de oogbewegingen zorgen. Het is niet nodig om het oog open te maken, omdat de spiertjes aan de buitenkant van het oog zitten. Bij een operatie voor scheelzien wordt de oogbal nooit uit de oogkas gehaald,

De operatie bij kinderen is onder volledige narcose en duurt ongeveer een uur. Dit is afhankelijk van het aantal spieren dat geopereerd moet worden. Bij volwassenen kan ook gekozen worden voor plaatselijke verdoving. Meestal is één operatie genoeg om het scheelzien te herstellen. Soms zijn meerdere operaties nodig.

Behandeling lui oog

Een lui oog kan ongeveer tot het tiende levensjaar behandeld worden. Het is belangrijk dat deze behandeling zo snel mogelijk begint, bij voorkeur meteen na het ontstaan van het luie oog. Een kind heeft dan de beste kans om met het luie oog weer goed te leren kijken.

Na het onderzoek bepaalt de orthoptist welke behandeling het meest geschikt is. Soms zijn meerdere behandelingen na elkaar nodig. Mogelijke behandelingen van een lui oog:

- oogpleister (komt het meest voor);
- oogdruppels (in uitzonderlijke gevallen);
- oogpleisters of oogdruppels in combinatie met een bril;
- operatie oogstand.

Oogpleister

Door een oogpleister op het goede oog wordt het luie oog gedwongen om te kijken, eventueel in combinatie met een bril.

Het afplakken van het goede oog kan een aantal uren per dag, of soms zelfs hele dagen. Dit is afhankelijk van de gezichtsscherpte. De orthoptist controleert regelmatig of het luie oog verbetert.

Door het afplakken gaat het luie oog wel beter zien, maar de stand van de ogen verandert er meestal niet door. Dit kan alleen verbeteren met een operatie of soms een bril.

Oogdruppels

In plaats van een oogpleister kan er ook een oogdruppel in het goede oog worden gedruppeld. Hierdoor gaat het goede oog waziger zien, zodat het luie oog wordt gedwongen om te kijken. Ook dit is eventueel in combinatie met een bril.

Het gebruik van deze oogdruppels is echter wel aan een aantal voorwaarden gebonden. De orthoptist beslist of deze methode geschikt is voor uw kind.

OLVG patiëntenfolders

- Operatie scheelzien bij volwassenen
- Operatie scheelzien operatie bij kinderen

Vragen?

Stel uw vraag via MijnOLVG

U kunt ons altijd bereiken via [MijnOLVG](#). Heeft u een algemene vraag over vergoeding of betaling? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar of kijk op www.olvg.nl/zorgnota. Meer informatie over bijvoorbeeld kosten, bereikbaarheid, onderzoeken en behandelingen staat op www.olvg.nl maar u kunt ons natuurlijk ook bellen.

Meer informatie online

- www.olvg.nl/oogheelkunde
- www.orthoptie.nl. (Nederlandse Vereniging van Orthoptisten)

Contact

polikliniek Oogheelkunde, locatie Oost, West en Spuistraat

T 020 510 88 87 (ma t/m vrij 8.15 - 16.15 uur)

E oogheelkunde@olvg.nl

Route Oost: P3, West: 02

Oost
Oosterpark 9
1091 AC Amsterdam

West
Jan Tooropstraat 164
1061 AE Amsterdam

Spuistraat
Spuistraat 239 A
1012 VP Amsterdam

Onze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing: www.olvg.nl/algemene-behandelvoorwaarden

Aanmelden MijnOLVG via www.mijnolvg.nl | Klacht of opmerking: www.olvg.nl/klacht

Redactie en uitgave: Marketing en Communicatie, 21 juli 2021, foldernr.0362